

Informacja na temat stanu pieczy zastępczej w województwie łódzkim

Opracowanie:

Wydział ds. Rodziny i Pieczy Zastępczej

Łódź, 2025

Spis treści

Spis treści	2
Wstęp.....	3
I. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.....	4
II. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej	7
III. Rodziny pomocowe	7
IV. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego	9
V. Rodzinne formy pieczy zastępczej	10
A. Rodziny zastępcze	10
B. Rodzinne domy dziecka	16
C. Rodzinne formy pieczy zastępczej utworzone w 2024 r.	19
D. Rodzinne formy pieczy zastępczej rozwiązane w 2024 r.	22
E. Powroty osób pełnoletnich do pieczy zastępczej - art. 37 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.....	23
VI. Instytucjonalne formy pieczy zastępczej.....	23
A. Placówki opiekuńczo-wychowawcze.....	23
B. Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny	26
VII. Pobyt dzieci poniżej 10. roku życia w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	26
VIII. Plany utworzenia nowych form pieczy zastępczej w latach 2025-2026.....	28
IX. Podsumowanie	29

Wstęp

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r., wprowadzając szereg rozwiązań zmierzających do zintensyfikowania działań na rzecz dziecka i rodziny, a także doskonalenia systemu pieczy zastępczej.

Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, będące jednostką Samorządu Województwa Łódzkiego, działalność swoją koncentruje wokół zadań wyznaczonych przez Strategię Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, której integralną częścią jest przyjęty przez Sejmik Województwa Łódzkiego uchwałą Nr XXXII/436/21 z dnia 22 czerwca 2021 r., Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej Województwa Łódzkiego 2030. Program ten, jako cel główny, wskazuje wsparcie stabilności i samodzielności rodziny oraz poprawę jakości i dostępności usług oraz infrastruktury systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej w województwie łódzkim.

W ramach ww. działalności, przeprowadzamy ankietę dotyczącą pieczy zastępczej. Uzyskane na podstawie ankiety dane stanowią podstawę dokonania analizy i oceny zachodzących w ww. obszarze zmian, ich kierunku i dynamiki.

Niniejsza informacja została opracowana na podstawie danych przedłożonych przez wszystkich organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej z terenu województwa łódzkiego. Informacje dotyczące Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego stanowią dane własne Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w Łodzi. Dane zawarte w niniejszym opracowaniu podane są według stanu na 31 grudnia 2024 r.

I. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej

Jednym z istotnych elementów systemu pomocy i wsparcia rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka, określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jest koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

We wszystkich powiatach województwa łódzkiego zostali zatrudnieni koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej. Łącznie na terenie województwa zatrudnionych jest 114 koordynatorów. Najwięcej koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w liczbie 40 zatrudnia M. Łódź. W porównaniu ze stanem na 31 grudnia 2023 r. nastąpił wzrost liczby koordynatorów o 7,5%.

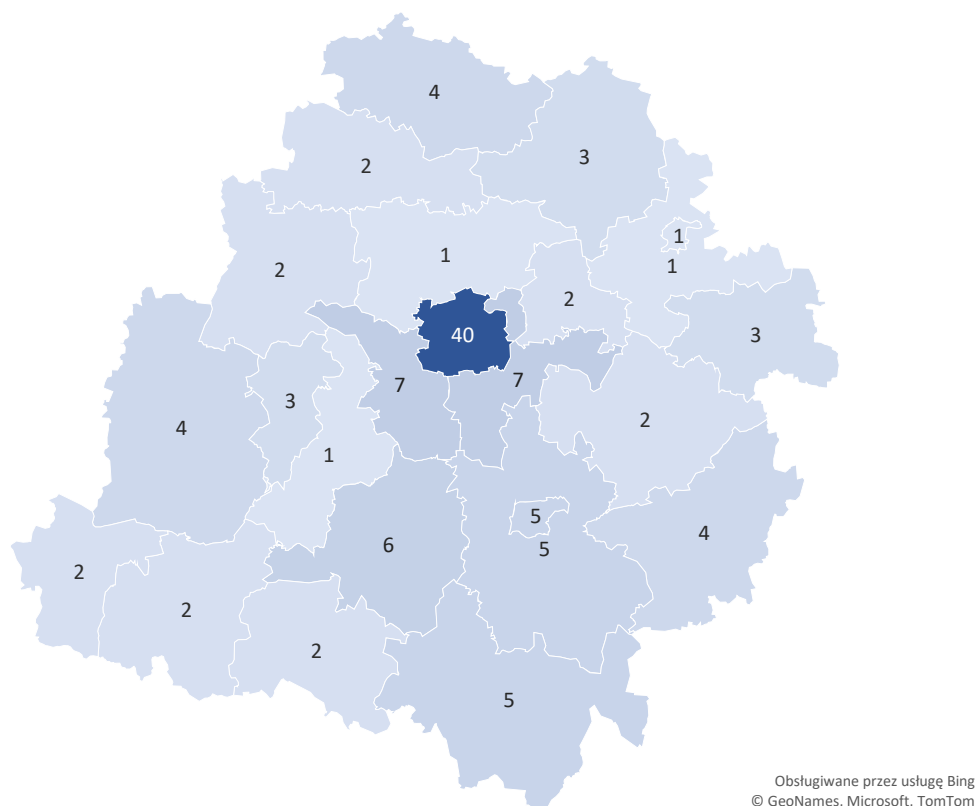
Tabela 1. Liczba koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej według powiatów

Powiat	Liczba koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej
bełchatowski	6
brzeziński	2
kutnowski	4
łaski	1
łęczycki	2
łowicki	3
łódzki wschodni	7
opoczyński	4
pabianicki	7
pajęczański	2

Powiat	Liczba koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej
piotrkowski	5
poddębicki	2
radomszczański	5
rawski	3
sieradzki	4
skierniewicki	1
tomaszowski	2
wieluński	2
wieruszowski	2
zduńskowolski	3
zgierski	1
M. Łódź	40
M. Piotrków Tryb.	5
M. Skierniewice	1
OGÓŁEM	114

Źródło: Opracowanie RCPS na podstawie danych przedłożonych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi

Mapa 1. Liczba koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej według powiatów

Źródło: Opracowanie RCPS na podstawie danych przedłożonych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi

Z przeprowadzonej ankiety wynika, że wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objętych jest 1505 rodzin zastępczych, w tym:

- 937 rodzin zastępczych spokrewnionych;
- 377 rodzin zastępczych niezawodowych;
- 81 rodzin zastępczych zawodowych;
- 25 rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego;
- 35 rodzin zastępczych specjalistycznych,
- 50 rodzinnych domów dziecka.

II. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej

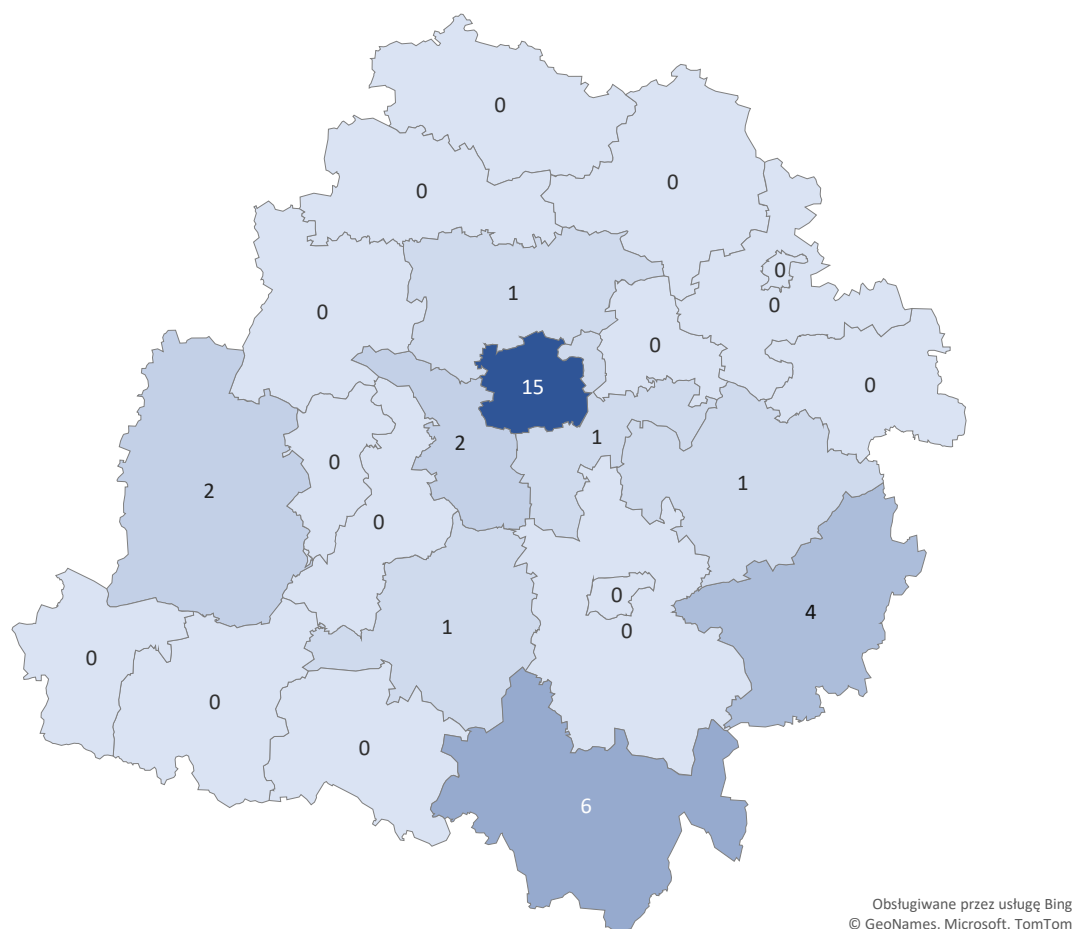
Zgodnie z art. 182 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej wykonuje starosta za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania. W województwie łódzkim na terenie każdego powiatu działa jeden organizator rodzinnej pieczy zastępczej, którym zostało wyznaczone Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, a w miastach na prawach powiatu Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Na terenie M. Łodzi organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej. Zatem, na terenie województwa działa 24 organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W ramach działających organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych jest 138 specjalistów, z tego: 37 pracowników socjalnych, 37 psychologów, 19 pedagogów oraz 45 innych specjalistów (np. prawnik, radca prawny, specjalista pracy z rodziną, logopeda, terapeuta).

III. Rodziny pomocowe

Z przeprowadzonej ankiety wynika, że na terenie województwa łódzkiego w 2024 r. funkcjonowały 33 rodziny pomocowe. Tym samym, liczba funkcjonujących rodzin pomocowych, względem roku 2023, spadła o 19,5%.

Liczba rodzin pomocowych w województwie łódzkim funkcjonujących w roku:					
2019	2020	2021	2022	2023	2024
35	30	24	41	41	33

Mapa 2. Liczba rodzin pomocowych w powiatach

Źródło: Opracowanie RCPS na podstawie danych przedłożonych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi

Na mapie 2 widzimy, że rodziny pomocowe w 2024 r., funkcjonowały w 9 powiatach województwa łódzkiego, tj. w powiecie bełchatowskim, łódzkim wschodnim, opoczyńskim, pabianickim, radomszczańskim, sieradzkim, tomaszowskim, zgierskim oraz w M. Łodzi. Liczba rodzin pomocowych sprawowanych przez:

- rodzinę zastępczą niezawodową wynosi 10;
- rodzinę zastępczą zawodową wynosi 14;
- prowadzącego rodzinny dom dziecka wynosi 5;

- małżonków lub osobę niepozostającą w związku małżeńskim przeszkolonych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej wynosi 4.

W 2024 r. w rodzinach pomocowych przebywało 93 dzieci.

IV. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego. Szkolenia prowadzone są na podstawie programów szkoleniowych zatwierdzonych decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

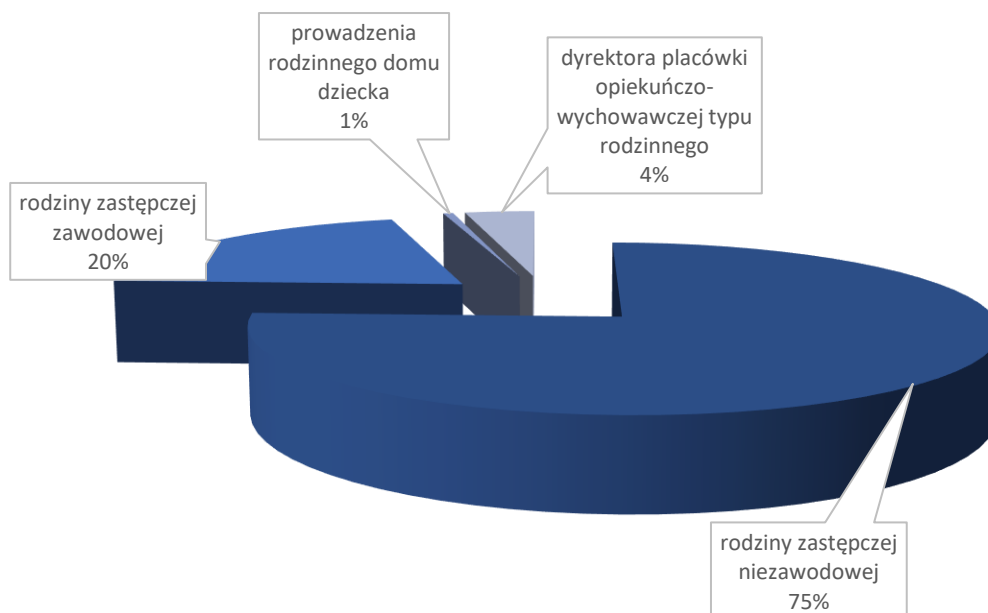
W 2024 r. na terenie województwa łódzkiego zostało przeszkolonych 186 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w tym:

- 146 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej,
- 40 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

Tym samym, liczba przeszkolonych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, względem roku 2023, spadła o 15,5%.

Dodatkowo w okresie sprawozdawczym zostało przeszkolonych 7 kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz 1 kandydat do prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Wykres 1. Struktura przeszkolonych w 2024 r. kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej: niezawodowej, zawodowej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka i dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Źródło: Opracowanie RCPS na podstawie danych przedłożonych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi

V. Rodzinne formy pieczy zastępczej

A. Rodziny zastępcze

Na dzień 31 grudnia 2024 r. na terenie województwa łódzkiego funkcjonowało 2728 rodzin zastępczych, w tym: 1753 rodziny zastępcze spokrewnione, 807 rodzin zastępczych niezawodowych, 93 rodziny zastępcze zawodowe, 26 rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego oraz 49 rodzin zastępczych specjalistycznych.

Tabela 2. Liczba rodzin zastępczych według powiatów

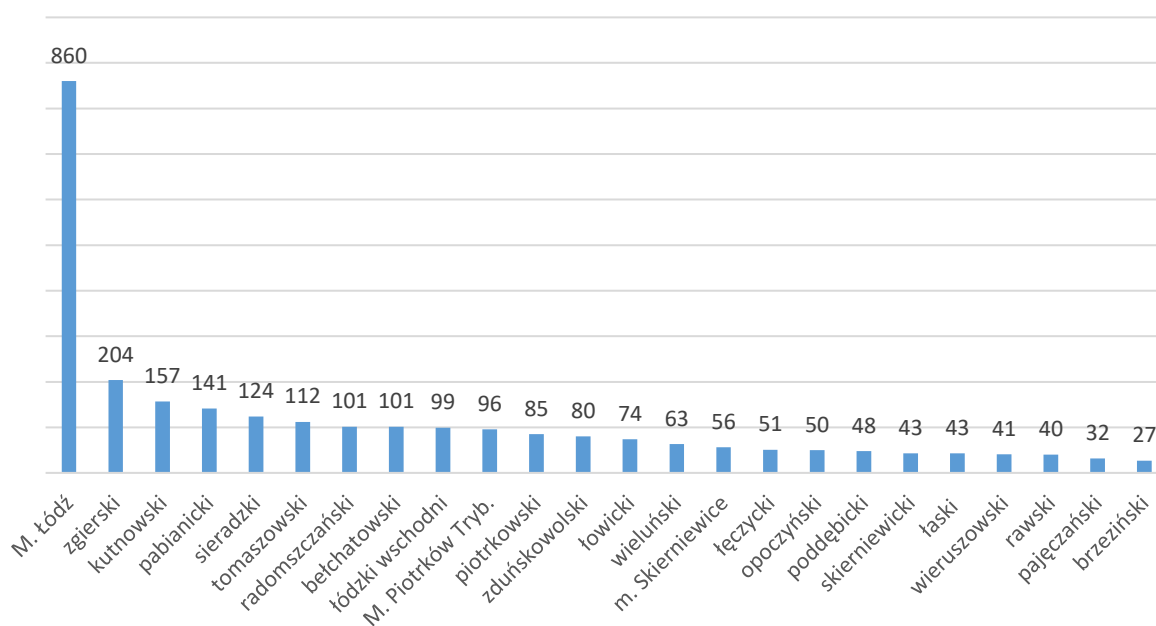
L.p.	Powiat	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze zawodowe	Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	Rodziny zastępcze specjalistyczne	Rodziny zastępcze ogółem
1	bełchatowski	69	28	2	2	0	101
2	brzeziński	15	11	1	0	0	27
3	kutnowski	94	56	5	1	1	157
4	łaski	31	11	1	0	0	43
5	łęczycki	32	17	2	0	0	51
6	łowicki	50	20	3	0	1	74
7	łódzki wschodni	59	31	7	2	0	99
8	opoczyński	33	12	3	1	1	50
9	pabianicki	87	48	4	0	2	141
10	pajęczański	17	15	0	0	0	32
11	piotrkowski	57	26	2	0	0	85
12	poddębicki	36	11	1	0	0	48
13	radomszczański	60	33	5	2	1	101
14	rawski	25	14	1	0	0	40
15	sieradzki	82	35	5	2	0	124
16	skierniewicki	24	15	4	0	0	43
17	tomaszowski	75	34	0	2	1	112
18	wieluński	45	16	2	0	0	63
19	wieruszowski	29	11	1	0	0	41
20	zduńskowolski	60	18	0	0	2	80
21	zgierski	118	77	9	0	0	204
22	M. Łódź	541	234	34	14	37	860
23	M. Piotrków Tryb.	71	22	0	0	3	96
24	M. Skierniewice	43	12	1	0	0	56
	Ogółem	1753	807	93	26	49	2728

Źródło: Opracowanie RCPS na podstawie danych przedłożonych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi

Liczba rodzin zastępczych w województwie łódzkim wg stanu na:

31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2020 r.	31 grudnia 2021 r.	31 grudnia 2022 r.	31 grudnia 2023 r.	31 grudnia 2024 r.
2839	2841	2797	2724	2699	2728

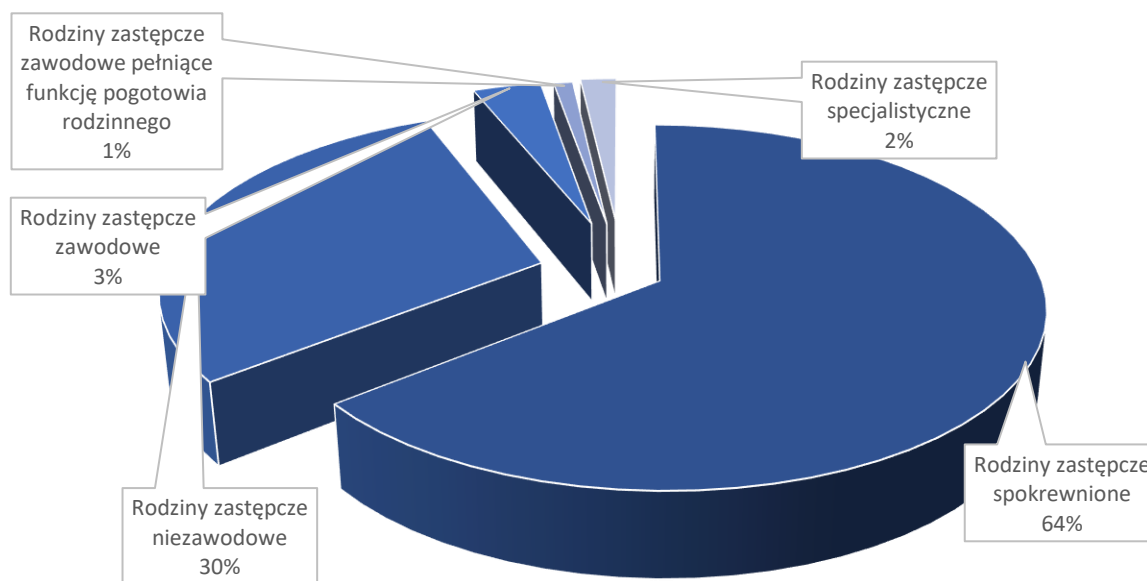
Wykres 2. Liczba rodzin zastępczych według powiatów uporządkowana malejąco.

Źródło: Opracowanie RCPS na podstawie danych przedłożonych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi

Najwięcej rodzin zastępczych funkcjonuje w M. Łodzi, a następnie w powiecie zgierskim, kutnowskim, pabianickim oraz sieradzkim.

Wykres 3. Struktura rodzin zastępczych w województwie łódzkim.

Źródło: Opracowanie RCPS na podstawie danych przedłożonych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi

Zaprezentowany wykres kołowy obrazuje, że 2/3 rodzin zastępczych w województwie łódzkim stanowią rodziny zastępcze spokrewnione, natomiast najmniejszy odsetek rodzin zastępczych, tj. 1%, to rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcje pogotowia rodzinnego.

Z poniższego zestawienia (tabela 3) wynika, że na dzień 31 grudnia 2024 r. w rodzinach zastępczych przebywało 3065 dzieci do 18. roku życia, z tego: 1835 w rodzinach zastępczych spokrewnionych, 779 w rodzinach zastępczych niezawodowych, 304 w rodzinach zastępczych zawodowych, 88 w rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego oraz 59 w rodzinach zastępczych specjalistycznych.

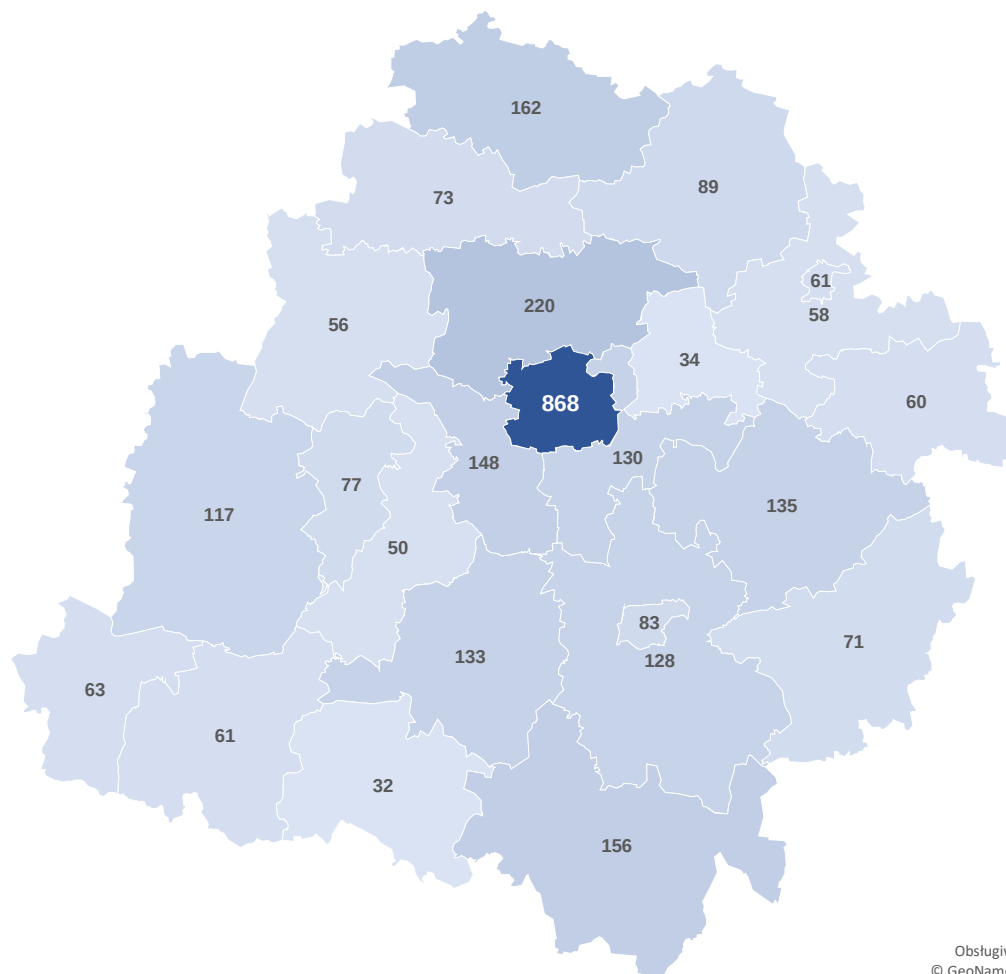
Tabela 3. Liczba dzieci do 18. roku życia umieszczonych w rodzinach zastępczych*

L.p.	Powiat	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze zawodowe	Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	Rodziny zastępcze specjalistyczne	Liczba dzieci do 18. roku życia ogółem
1	bełchatowski	88	35	5	5	0	133
2	brzeziński	17	14	3	0	0	34
3	kutnowski	95	39	25	2	1	162
4	łaski	32	12	6	0	0	50
5	łęczycki	46	21	6	0	0	73
6	łowicki	49	28	11	0	1	89
7	łódzki wschodni	65	33	24	8	0	130
8	opoczyński	36	14	16	3	2	71
9	pabianicki	96	43	8	0	1	148
10	pajęczański	19	13	0	0	0	32
11	piotrkowski	80	40	8	0	0	128
12	poddębicki	39	14	3	0	0	56
13	radomszczański	73	51	20	11	1	156
14	rawski	36	21	3	0	0	60
15	sieradzki	64	19	22	12	0	117
16	skierniewicki	26	18	14	0	0	58
17	tomaszowski	98	29	0	7	1	135
18	wieluński	45	10	6	0	0	61
19	wieruszowski	42	18	3	0	0	63
20	zduńskowolski	61	15	0	0	1	77
21	zgierski	128	63	29	0	0	220
22	M. Łódź	494	197	89	40	48	868
23	M. Piotrków Tryb.	59	21	0	0	3	83
24	M. Skierniewice	47	11	3	0	0	61
	Ogółem	1835	779	304	88	59	3065

* tabela wskazuje liczbę dzieci do 18. roku życia umieszczonych w rodzinach zastępczych

Źródło: Opracowanie RCPS na podstawie danych przedłożonych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi

Mapa 3. Liczba dzieci do 18. roku życia umieszczonych w rodzinach zastępczych według powiatów

Obsługiwane przez usługę Bing
© GeoNames, Microsoft, TomTom

Źródło: Opracowanie RCPS na podstawie danych przedłożonych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi

Pełnoletni wychowankowie w rodzinach zastępczych

Według stanu w dniu 31 grudnia 2024 r., w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie powiatów województwa łódzkiego, przebywało 785 osób powyżej 18. roku życia, w tym:

- 494 osoby w rodzinach zastępczych spokrewnionych,
- 249 osoby w rodzinach zastępczych niezawodowych,
- 24 osoby w rodzinach zastępczych zawodowych,

- 18 osób w rodzinach zastępczych specjalistycznych.

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w województwie łódzkim wg stanu na:

31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2020 r.	31 grudnia 2021 r.	31 grudnia 2022 r.	31 grudnia 2023 r.	31 grudnia 2024 r.
3886	3906	3903	3710	3676	3850 (w tym 785 wychowanków powyżej 18. roku życia)

B. Rodzinne domy dziecka

Według stanu na 31 grudnia 2024 r. w województwie łódzkim działało 65 rodzinnych domów dziecka, co stanowi tylko 2,3% ogółu podmiotów rodzinnych form pieczy zastępczej.

Tabela 4. Liczba rodzinnych domów dziecka oraz liczba umieszczonych dzieci do 18. roku życia według powiatów

Powiat	Liczba rodzinnych domów dziecka	Liczba umieszczonych dzieci do 18. roku życia
bełchatowski	1	5
brzeziński	2	11
kutnowski	1	4
łaski	0	0
łęczycki	1	6
łowicki	2	16
łódzki wschodni	4	31
opoczyński	0	0
pabianicki	1	3

pajęczański	0	0
piotrkowski	2	11
poddębicki	3	20
radomszczański	1	8
rawski	0	0
sieradzki	1	4
skierniewicki	0	0
tomaszowski	4	27
wieluński	0	0
wieruszowski	0	0
zduńskowolski	1	11
zgierski	2	7
M. Łódź	39	183
M. Piotrków Tryb.	0	0
M. Skierniewice	0	0
Ogółem	65	347

Źródło: Opracowanie RCPS na podstawie danych przedłożonych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi

Pełnoletni wychowankowie w rodzinnych domach dziecka

Według stanu w dniu 31 grudnia 2024 r., w rodzinnych domach dziecka funkcjonujących na terenie powiatów województwa łódzkiego, przebywały 44 osoby powyżej 18. roku życia.

Liczba rodzinnych domów dziecka w województwie łódzkim wg stanu na 31 grudnia (w latach 2019-2024)		
31.12.2019	44	265
31.12.2020	48	287

31.12.2021	54	324
31.12.2022	58	346
31.12.2023	59	367
31.12.2024	65	391 (w tym 44 osoby powyżej 18. roku życia)

Ogółem:

➤ Liczba podmiotów rodzinnych form pieczy zastępczej:

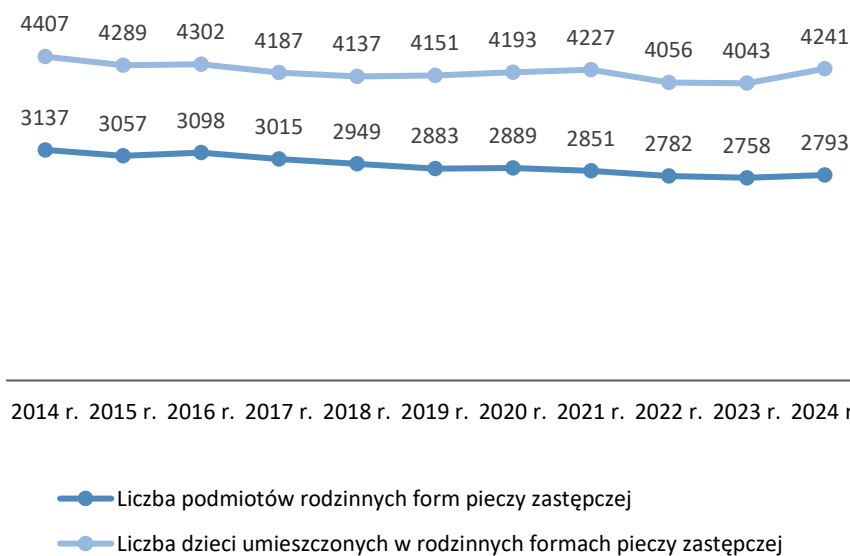
- wg stanu na 31 marca 2014 r. – **3137**
- wg stanu na 31 marca 2015 r. – **3057**
- wg stanu na 31 marca 2016 r. – **3098**
- wg stanu na 31 marca 2017 r. – **3015**
- wg stanu na 31 marca 2018 r. – **2949**
- wg stanu na 31 marca 2019 r. – **2895**
- wg stanu na 31 grudnia 2019 r. – **2883**
- wg stanu na 31 grudnia 2020 r. – **2889**
- wg stanu na 31 grudnia 2021 r. – **2851**
- wg stanu na 31 grudnia 2022 r. – **2782**
- wg stanu na 31 grudnia 2023 r. – **2758**
- wg stanu na 31 grudnia 2024 r. – **2793**

➤ Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej:

- wg stanu na 31 marca 2014 r. – **4407**
- wg stanu na 31 marca 2015 r. – **4289**
- wg stanu na 31 marca 2016 r. – **4302**
- wg stanu na 31 marca 2017 r. – **4187**

- wg stanu na 31 marca 2018 r. – **4137**
- wg stanu na 31 marca 2019 r. – **4104**
- wg stanu na 31 grudnia 2019 r. – **4151**
- wg stanu na 31 grudnia 2020 r. – **4193**
- wg stanu na 31 grudnia 2021 r. – **4227**
- wg stanu na 31 grudnia 2022 r. – **4056**
- wg stanu na 31 grudnia 2023 r. – **4043**
- wg stanu na 31 grudnia 2024 r. – **4241**

Wykres 4. Liczba podmiotów rodzinnych form pieczy zastępczej i dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej w województwie łódzkim w latach 2014-2024.

C. Rodzinne formy pieczy zastępczej utworzone w 2024 r.

Zgromadzone w ankiecie dane potwierdzają, że w 2024 r. w województwie łódzkim utworzonych zostało 458 rodzinnych form pieczy zastępczej.

Tabela 5. Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej utworzonych w 2024 r.

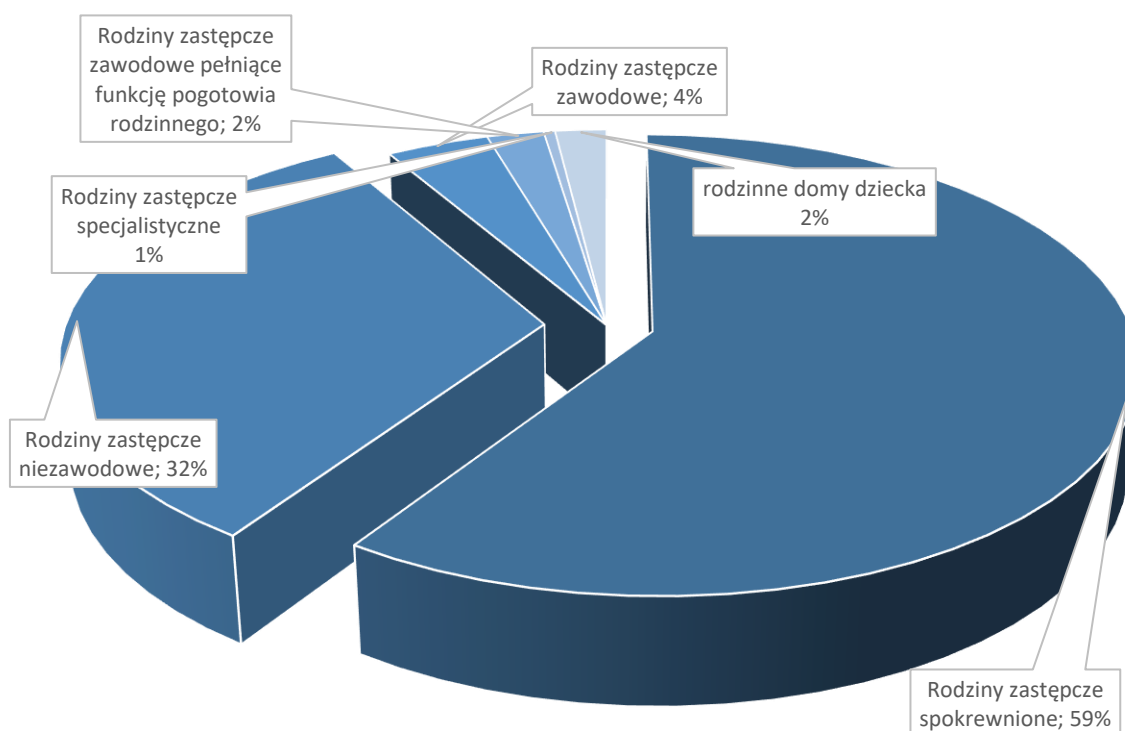
L.p.	Powiat	Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej utworzonych w 2024 roku:						
		Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze zawodowe			Rodzinne domy dziecka	liczba rodzinnych form pieczy
				zawodowe	rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	zawodowe specjalistyczne		
1	bełchatowski	9	3	0	0	0	0	12
2	brzeziński	0	2	0	0	0	0	2
3	kutnowski	18	16	1	1	0	1	37
4	łaski	7	3	0	0	0	0	10
5	łęczycki	10	4	1	0	0	0	15
6	łowicki	8	7	0	0	0	0	15
7	łódzki wschodni	2	5	1	0	0	0	8
8	opoczyński	2	0	1	0	0	0	3
9	pabianicki	13	9	0	0	0	0	22
10	pajęczański	4	1	0	0	0	0	5
11	piotrkowski	3	3	0	0	0	1	7
12	poddębicki	8	1	0	0	0	0	9
13	radomszczański	15	5	1	0	0	0	21
14	rawski	4	4	0	0	0	0	8
15	sieradzki	15	4	0	0	0	0	19
16	skierniewicki	4	1	1	0	0	0	6
17	tomaszowski	10	5	1	0	1	0	17
18	wieluński	7	2	0	0	0	0	9
19	wieruszowski	1	2	0	0	0	0	3
20	zduńskowolski	10	4	1	0	1	0	16
21	zgierski	24	13	1	0	0	0	38

22	M. Łódź	83	46	9	1	7	7	153
23	M. Piotrków Tryb.	6	5	0	0	1	0	12
24	M. Skierniewice	9	2	0	0	0	0	11
	Ogółem	272	147	18	2	10	9	458

Źródło: Opracowanie RCPS na podstawie danych przedłożonych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi

Zaprezentowany poniżej wykres kołowy wskazuje, że ponad połowa nowo utworzonych w 2024 r. rodzinnych form pieczy zastępczej w województwie łódzkim, stanowią rodziny zastępcze spokrewnione, natomiast najmniejszy odsetek, tj. 1% powstałych rodzinnych form pieczy zastępczej to rodziny zastępcze specjalistyczne.

Wykres 5. Struktura utworzonych w 2024 r. rodzinnych form pieczy zastępczej w województwie łódzkim

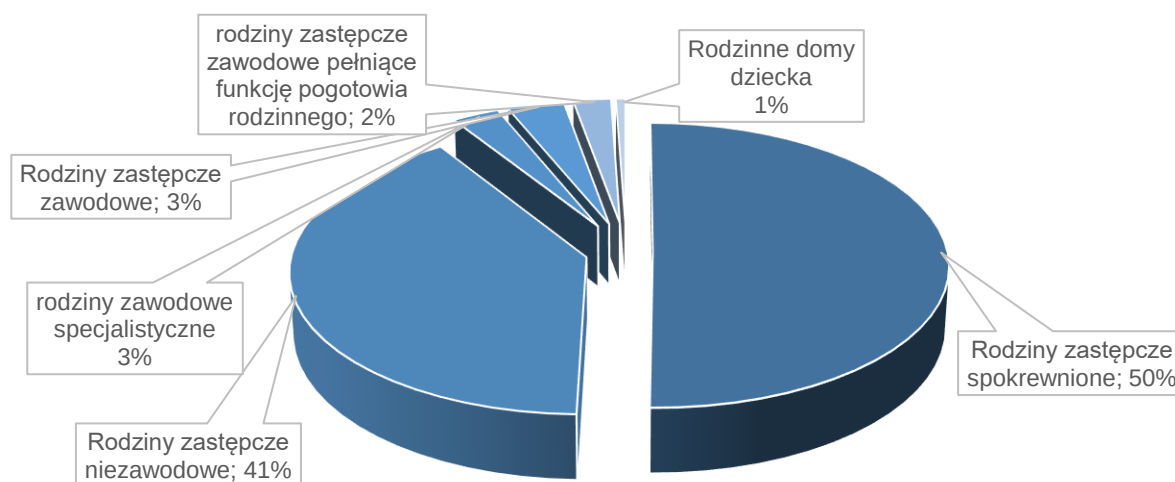
Źródło: Opracowanie RCPS na podstawie danych przedłożonych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi

D. Rodzinne formy pieczy zastępczej rozwiązane w 2024 r.

W 2024 r. rozwiązanych zostało 175 form rodzinnej pieczy zastępczej, z czego:

- 88 rodzin zastępczych spokrewnionych,
- 71 rodzin zastępczych niezawodowych,
- 6 rodzin zastępczych zawodowych,
- 5 rodzin zastępczych zawodowa pełniących funkcję pogotowia rodzinnego,
- 4 rodziny zastępcze specjalistyczne,
- 1 rodzinny dom dziecka.

Wykres 6. Struktura rozwiązanych w 2024 r. rodzinnych form pieczy zastępczej w województwie łódzkim

Źródło: Opracowanie RCPS na podstawie danych przedłożonych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi

Jako główne przyczyny rozwiązania rodzinnych form pieczy zastępczej, zostały wskazane:

- powrót dziecka do rodziny biologicznej,

- przysposobienie dziecka,
- umieszczenie dziecka w innej formie rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- rezygnacja rodziny zastępczej,
- problemy wychowawcze z dziećmi, nieporadność wychowawcza rodziny,
- zaawansowany wiek rodzica zastępczego,
- choroba rodzica zastępczego,
- zgon rodzica zastępczego,
- przeprowadzka do innego powiatu.

E. Powroty osób pełnoletnich do pieczy zastępczej - art. 37 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Spośród osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w rodzinnych formach pieczy zastępczej i po osiągnięciu pełnoletności opuściły dotychczasową formę rodzinnej pieczy zastępczej, w 2024 roku 13 osób powróciło do dotychczasowej formy rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast spośród osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej i po osiągnięciu pełnoletności opuściły dotychczasową formę instytucjonalnej pieczy zastępczej, w 2024 roku 2 osoby powróciły do dotychczasowej formy instytucjonalnej pieczy zastępczej (zgodnie z treścią art. 37 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

VI. Instytucjonalne formy pieczy zastępczej

A. Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Na terenie województwa łódzkiego funkcjonują 84 placówki opiekuńczo-wychowawcze, dysponujące 1005 miejscami, w których na dzień 31 grudnia 2024 r. przebywało 1103 dzieci do 18. roku życia. W powiatach: brzezińskim, łęczyckim,

łowickim, łódzkim wschodnim oraz poddębickim nie działa żadna placówka opiekuńczo-wychowawcza.

Tabela 6. Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych według powiatów

l.p.	Powiat	Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego			Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu interwencyjnego			Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu specjalistyczno-terapeutycznego			Placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego		
		Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba dzieci (do 18 r.ż.)	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba dzieci (do 18 r.ż.)	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba dzieci	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba dzieci (do 18 r.ż.)
1	bełchatowski	2	28	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	brzeziński	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	kutnowski	4	56	49	0	0	0	0	0	0	1	8	7
4	łaski	1	14	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	łęczycki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	łowicki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	łódzki wschodni	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	opoczyński	2	28	29	0	0	0	0	0	0	2	16	15
9	pabianicki	5	70	67	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	pajęczański	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	8	10
11	piotrkowski	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	16	12
12	poddębicki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	radomszczański	2	28	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	rawski	2	26	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	sieradzki	2	26	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	skierniewicki	2	28	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	tomaszowski	1	14	13	0	0	0	0	0	0	2	16	16
18	wieluński	1	14	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	wieruszowski	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	24	13
20	zduńskowolski	1	14	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	zgierski	4	56	56	0	0	0	0	0	0	2	16	16
22	M. Łódź	16	220	202	7	98	256	2	15	15	12	96	82
23	M. Piotrków Tryb.	4	56	53	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	M. Skierniewice	1	14	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ogółem	50	692	661	7	98	256*	2	15	15	25	200	171

* zgodnie z art. 103 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U z 2025 poz. 49)

**Placówki opiekuńczo-wychowawcze w województwie łódzkim
wg stanu na 31 marca (w latach 2014-2019)**

Rok	Liczba placówek	Liczba miejsc
2014	65	1269
2015	66	1273
2016	66	1271
2017	65	1257
2018	66	1263
2019	68	1261

**Placówki opiekuńczo-wychowawcze w województwie łódzkim
wg stanu na 31 grudnia (w latach 2019-2024)**

31.12.2019	67	1217
31.12.2020	73	1279
31.12.2021	77	1013
31.12.2022	79	1009
31.12.2023	83	1015
31.12.2024	84	1005

Źródło: Opracowanie RCPS na podstawie danych przedłożonych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi

Pełnoletni wychowankowie w instytucjonalnej pieczy zastępczej

W instytucjonalnych formach pieczy zastępczej funkcjonujących na terenie powiatów województwa łódzkiego, w 2024 roku przebywało 96 osób powyżej 18. roku życia, w tym:

- 74 osoby w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego,
- 22 osoby w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

B. Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny

Od 1 października 2016 r. na terenie województwa łódzkiego funkcjonuje Interwencyjny Ośrodek Preadopcyjny „Tuli-Luli”, który na zlecenie Samorządu Województwa Łódzkiego, prowadzony jest przez Fundację Gajusz. Ośrodek od 1 lipca 2024 r. posiada 15 miejsc organizacyjnych dla dzieci, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W 2024 r. Ośrodek zapewnił opiekę, wychowanie, pomoc medyczną i rehabilitację łącznie 31 dzieciom. W 2024 r. nastąpił wzrost przyjęć dzieci przedwcześnie urodzonych, co wymagało podjęcia szerokich działań w celu zdiagnozowania potrzeb dzieci, wdrożenia planu pracy nad poprawą sytuacji oraz ciągłego podnoszenia kwalifikacji pracowników. Ośrodek opuściło łącznie 17 dzieci, w tym 82 % dzieci zostało adoptowanych.

VII. Pobyt dzieci poniżej 10. roku życia w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Według stanu na 31 grudnia 2024 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu interwencyjnego, socjalizacyjnego oraz specjalistyczno–terapeutycznego przebywało **254** dzieci w wieku poniżej 10. roku życia, w tym 131 dzieci przebywało w placówkach typu socjalizacyjnego. Według pozyskanych danych poza powiatami na terenie, których nie funkcjonują placówki opiekuńczo-wychowawcze, bądź funkcjonują wyłącznie placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego (powiat

pajęczański, piotrkowski, wieruszowski), dzieci poniżej 10. roku życia nie przebywały również w placówkach na terenie powiatu tomaszowskiego.

Tabela 7. Liczba dzieci poniżej 10. r. ż przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych według powiatów

l.p.	Powiat	placówki opiekuńczo - wychowaw- cze typu socjalizacyj- nego	placówki opiekuńczo - wycho- wawcze typu inter- wencyjnego	placówki opiekuńczo - wychowaw- cze typu specjali- stycznie - terapeutycz- nego	Liczba dzieci ogółem	Powody umieszczenia dzieci poniżej 10. roku życia w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2024 r.			
		Liczba dzieci poniżej 10 roku życia				w danej pla- cówce opie- kuńczo-wy- chowawczej umieszczona była matka lub ojciec dziecka	przemawiał za tym stan zdrowia dziecka	umieszcze- nie rodzeństwa	inne wyjąt- kowe przypadki (jakie?)
1	bełchatowski	1	0	0	1			X	
2	brzeziński	1	0	0	1			X	
3	kutnowski	10	0	0	10			X	
4	łaski	3	2	0	5				konieczność zabezpiecze- nia dzieci z uwagi na za- grożenie zdro- wia i życia w domu rodzin- nym
5	łęczycki	0	0	0	0	nie dotyczy			
6	łowicki	0	0	0	0	nie dotyczy			
7	łódzki wschodni	0	0	0	0	nie dotyczy			
8	opoczyński	6	0	0	6		X	X	
9	pabianicki	24	0	0	24			X	interwencja
10	pajęczański	1	0	0	1			X	
11	piotrkowski	0	0	0	0	nie dotyczy			
12	poddębicki	0	0	0	0	nie dotyczy			
13	radomszczański	2	1	0	3			X	
14	rawski	2	0	0	2			X	
15	sieradzki	2	0	0	2			X	
16	skierniewicki	9	0	0	9			X	
17	tomaszowski	0	0	0	0	nie dotyczy			
18	wieluński	3	0	0	3			X	
19	wieruszowski	1	0	0	1				X ciężka choroba matki biolo- gicznej której

									następstwem był zgon matki
20	zduńskowolski	3	0	0	3			X	
21	zgierski	9	0	0	9		X	X	
22	M. Łódź	19	112	8	131	X	X	X	brak miejsc w rodzinach za- stępczych, roz- wiązanie ro- dziny zastęp- czej, zatrzyma- nie rodziców, umieszczenia interwencyjne
23	M. Piotrków Tryb.	34	0	0	34				brak miejsc w rodzinnej pie- czy zastępczej
24	M. Skierniewice	1	0	0	1			X	
	Ogółem	131	115	8	254				

Źródło: Opracowanie RCPS na podstawie danych przedłożonych przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej w Łodzi

Jako główne przyczyny umieszczania dzieci poniżej 10. roku życia w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, zostały wskazane:

- umieszczenie rodzeństwa;
- brak miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej;
- przemawiał za tym stan zdrowia dziecka;
- umieszczenie interwencyjne;
- w danej placówce opiekuńczo-wychowawczej umieszczona była matka lub ojciec dziecka.

Względem stanu na 31 grudnia 2023 r. nastąpił wzrost o 21,5% liczby dzieci poniżej 10. roku życia przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

VIII. Plany utworzenia nowych form pieczy zastępczej w latach 2025-2026

Spośród 24 powiatów oraz miast ma prawach powiatu biorących udział w ankiecie, 23 powiaty wskazały, że w latach 2025-2026 planuje utworzenie nowych rodzinnych form pieczy zastępczej, tj. rodzin zastępczych niezawodowych, rodzin zastępczych

zawodowych, rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, rodzinnego domu dziecka czy rodzin zastępczych spokrewnionych.

Jednocześnie 4 powiaty, co stanowi 16% ankietowanych podmiotów, w latach 2025-2026 planuje utworzenie nowych form instytucjonalnej pieczy zastępczej, tj. utworzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, łączącego zadania typu socjalizacyjnego i interwencyjnego oraz typu rodzinnego.

IX. Podsumowanie

1. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zostali zatrudnieni we wszystkich powiatach województwa łódzkiego. Łącznie na terenie województwa zatrudnionych jest 114 koordynatorów. Najwięcej koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w liczbie 40 zatrudnia M. Łódź. W porównaniu ze stanem na 31 grudnia 2023 r. nastąpił wzrost liczby koordynatorów o 7,5%.
2. W województwie łódzkim na terenie każdego powiatu działa jeden organizator rodzinnej pieczy zastępczej, którym zostało wyznaczone Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, a w miastach na prawach powiatu Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Na terenie M. Łodzi organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej. Zatem, na terenie województwa działa 24 organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W ramach działających organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych jest 138 specjalistów, z tego: 37 pracowników socjalnych, 37 psychologów, 19 pedagogów oraz 45 innych specjalistów (np. prawnik, radca prawny, specjalista pracy z rodziną, logopeda, terapeuta).
3. Rodziny pomocowe w liczbie 33 funkcjonowały w 9 powiatach województwa łódzkiego: bełchatowskim – 1 rodzina, łódzkim wschodnim – 1 rodzina, opoczyńskim – 4 rodziny, pabianickim – 2 rodziny, radomszczańskim – 6 rodzin, sieradzkim – 2 rodziny, tomaszowskim – 1 rodzina, zgierskim – 1 rodzina oraz w M. Łodzi – 15 rodzin. Względem 2023 roku, liczba funkcjonujących rodzin pomocowych spadła o 19,5%.
4. Na dzień 31 grudnia 2024 r. na terenie województwa łódzkiego funkcjonowało 2728 rodzin zastępczych, w tym: 1753 rodziny zastępcze spokrewnione, 807

rodzin zastępczych niezawodowych, 93 rodziny zastępcze zawodowe, 26 rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego oraz 49 rodzin zastępczych specjalistycznych. W rodzinach zastępczych w 2024 r. przebywało 3065 dzieci do 18. roku życia.

5. Według stanu na 31 grudnia 2024 r. w województwie łódzkim działało 65 rodzinnych domów dziecka, co stanowi tylko 2,3% ogółu podmiotów rodzinnych form pieczy zastępczej. W stosunku do 2023 r. liczba rodzinnych domów dziecka na terenie województwa łódzkiego zwiększyła się o 10.2%.
6. Spośród osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w rodzinnych formach pieczy zastępczej i po osiągnięciu pełnoletności opuściły dotychczasową formę rodzinnej pieczy zastępczej, w 2024 roku 13 osób powróciło do dotychczasowej formy rodzinnej pieczy zastępczej natomiast spośród osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej i po osiągnięciu pełnoletności opuściły dotychczasową formę instytucjonalnej pieczy zastępczej, w 2024 roku 2 osoby powróciły do dotychczasowej formy instytucjonalnej pieczy zastępczej (zgodnie z treścią art. 37 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).
7. Według stanu na 31 grudnia 2024 r. na terenie województwa łódzkiego funkcjonowały 84 placówki opiekuńczo-wychowawcze, dysponujące 1005 miejscami. W powiatach: brzezińskim, łęczyckim, łowickim, łódzkim wschodnim oraz poddębickim nie działa żadna placówka opiekuńczo – wychowawcza. W stosunku do 2023 r. liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie województwa łódzkiego zwiększyła się o 1 placówkę przy równoczesnym zwiększeniu się liczby dzieci w nich umieszczonych (wzrost o 1% - 1199 dzieci w tym 96 osób powyżej 18. roku życia). Zmniejszeniu uległa natomiast liczba miejsc dla dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (spadek o 1%). Według stanu na 31 grudnia 2024 r. na terenie 16 powiatów województwa łódzkiego funkcjonowało 59 placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego.
8. Według stanu w dniu 31 grudnia 2024 r., w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie powiatów województwa łódzkiego, przebywało 785 osób powyżej 18. roku życia, w rodzinnych domach dziecka przebywały 44 osoby powyżej 18. roku życia, a w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej

przebywało 96 osób powyżej 18. roku życia. Łączna liczba pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej wynosiła 925, co stanowi 17% wszystkich dzieci przebywających zarówno w rodzinnej, jak i w instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie województwa łódzkiego.

9. Według stanu na 31 grudnia 2024 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu interwencyjnego, socjalizacyjnego oraz specjalistyczno–terapeutycznego przebywało 254 dzieci w wieku poniżej 10. roku życia, w tym 131 dzieci przebywało w placówkach typu socjalizacyjnego. W stosunku do 2023 r. liczba dzieci w wieku poniżej 10. roku życia umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie województwa łódzkiego zwiększyła się o 21,5%.
10. Ośmioletni okres funkcjonowania Interwencyjnego Ośrodka Preadopcyjnego „Tuli-Luli” pokazał, że stanowi on istotne wsparcie dla powiatów zwłaszcza z województwa łódzkiego w zapewnieniu specjalistycznej opieki noworodkom i niemowlętom pozbawionym opieki rodziców.